

פניני בינת לוי

שע"י ביה"כ "בית לוי", רח' יוסף חכמי 48, מדורגי בית וגן ירושלים

מאמר הרב

נערך מספרו החדש של הרב שליט"א פניני בית לוי - חלק ג' < לרכישת הספר חייגו 0586664447 | 0585664447

סוד התשובה - ענוה

על פני האדמה?

אומר רבי פנחס מקוריץ דבר נפלא ביותר: בפעמים שמשנה רבנו עולה לשמים הוא רואה כמה המצוות מאירות בשמים, זה משנה מיוחד במינו, איזה אור יש למצוות כלן. לדוגמה הוא מתבונן במצוות התפילין שמאירה באור יקרות. איך מכינים את התפילין? לוקחים עור של בהמה, נבלה, מעבדים אותו לקלף, ועליו כותבים תפילין. משנה רבנו מתפלל, איך לוקחים דבר גרוע ביותר ועליו כותבים תפילין, וכשמסתכלים בשמים על התפילין רואים שהן מצוה מאירה כל כך? לכאורה היה צריך לקחת לשם המצוה הזאת עור של בני אדם, עור קדוש, של נזיר הבריא, למה לקחת מבהמה שנומצאת בלכלוך, בארציית? אותו דבר במצוות ציצית, לוקחים את הצמר מהכבשים, שמתלכלכות כל היום בבץ. למה משתמשים בדברים פחותים בשביל מצוות נעלות?

משנה רבנו מגיע למסקנה אחת: מה שמאיר למעלה בשמים, סימן שהגיע מהדבר הגרוע ביותר למטה בעולם הזה. זאת אומרת מה שאנחנו רואים שהוא הגרוע ביותר פה, בשמים מאיר אין סוף הארה! משנה רבנו מבין זאת, וחושב לעצמו שאם כך, זה שהוא מאיר כל כך למעלה בשמים, מסמל שלמטה הוא גרוע ופשוט ולא חשוב. זה הפשט העצום של הרב פנחס מקוריץ. זה מה שהביא את

משנה רבנו למדת הענוה.

אומר החיד"א פלא פלאים: הגימטריה של ענוה היא 131. גם הגימטריה של השטן הגדול, ס' מ' א' ל', היא 131. אומר החיד"א שמי שזוכה למדת הענוה, השטן לעולם לא יכול יהיה להתקרב אליו ולהזיק לו. השטן פוגע באלה שיש להם גאווה. כשאדם הראשון אכל מעץ הדעת הוא הרגיש שהוא יודע הכל כמו אלקים, ולכן הצליח השטן להתגבר עליו ולגרם לו לחטא. זה הסוד הגדול, אדם צריך שתהיה בו מדת הענוה שתציל אותו ואף אחד לא יהיה יכול להכשיל אותו. מוסיף החיד"א ואומר: דוד המלך חבר את ספר התהלים. מזמור קל"א הוא מזמור 131. בעברו, דוד המלך היה בזוי, רועה צאן פשוט שנדו אותו. על השונאים שלו כתב: "רבו משערו ראשי". לאדם יש שלשים אלה שערו על הראש, ושונאיו רבו מהן!

הקב"ה שולח את שמואל לביתו של ישי, לבחור מלך מבניו. הבנים של ישי התצבנו לפני שמואל אחד אחד. לפתע ראה שמואל בן יפה תאר, והיה בטוח שהוא ימשח למלך, ולא, הוא מקבל רוח הקדש מלמעלה שאומרת: "מאסתיך", לא הוא יהיה מלך. הוא ממשיך לפגוש את הבנים, ולא מוצא את המלך. הוא שואל את ישי אם יש לו בן שלא נמצא כאן. אמרו לו כן, יש עוד אחד, אבל הוא לא מהמשפחה שלנו, הוא ממזר. בקש שמואל להביאו לפניו. תחלה מאן להגיע, ובסוף הגיע לשמואל, וליד כל השונאים שלו, שמואל מניח עליו את ידו, ומכריז שהוא המלך הנבחר. אומר המסלת ישרים שהדבר הכי מתוק שיש לאדם היא

פרשת וצבים אומרת התורה דברים קשים: "פן יש בכם איש או אשה או משפחה או שבט אשר לבבו פנה היום מעם ה' אלקינו", ויהיה בשמעו את דברי האלה הזאת והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי כי בשריות לבי אלך למען ספות הרוה את הצמאה, ומסימת התורה הקדושה: "לא יאבה ה' סלח לו", "פי אז יעשן אף ה' וקנאתו... ורבעה בו כל האלה הכתובה בספר הזה ומחה ה' את שמו מתחת השמים". מתאר כאן ענש קשה ביותר ולכאורה זה פלא פלאים, אנחנו יודעים שהקב"ה סולח לכל השבים כמו שאומרים בתפלה: "סלח לנו אבינו כי חטאנו" "מחל לנו מלכנו", ברוך אתה ה' חנון המרבה לסלח. הקב"ה רוצה לסלח לכלם. פה אנחנו רואים שיש אדם מסים או קבוצה, משפחה, שהם בסך הכל לא מקבלים את דברי התוכחה, ובסופו של דבר הקב"ה לא רוצה לסלח להם, היתכן כדבר הזה? מסתתר פה יסוד גדול. מה שרש החטא של אלה שפונה לבבם, אלה ששומעים ואומרים: "והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי?" מה השרש של התביעה כלפיהם? הדבר פשוט. מי שיש לו גאווה, לא מוכן לשמע. "והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי", הוא אומר שהכל בסדר, לא יקרה לי שום דבר. זה נובע מגאווה, כי אדם שיש בו שפלות וענוה, תמיד מוכן לשמע ולהשתנות. בעל גאווה לא רוצה להשתנות!

הקב"ה לא מוכן לסלח למי שיש בו גאווה. וכך כותב מפרש רבי יעקב אבוחצירא, סבא של הבבא סאלי הקדוש, בספרו ואומר, שבערב ראש השנה, ובעשרת ימי תשובה, כלם רוצים לחזור בתשובה. מה היסוד והשרש של התשובה? זה לשונו: "שהתשובה המעלה שהיא מכפרת את כל עוונותיו של האדם". ועוונותיו היו כלא היו, אין עוונות, הכל נמחק. היא מדת הענוה. מי שרוכש לעצמו את מדת הענוה, עוונותיו וחובותיו נמחקים ברגע אחד, והיו כלא היו, אין לו עוונות, הוא הופך להיות נקי לחלוטין! יש פה מתנה גדולה ונפלאה ולהפך, חס ושלום אדם בעל גאווה, אומר עליו הקב"ה שהוא לא רוצה לחזור בתשובה, למרות שיתפלל על כך. מדת הגאווה לא הולכת ביחד עם תשובה, והוא לא יחזור לעולם בתשובה. הקב"ה לא יכול לסלח לאחד כזה, כי מי שלא חוזר בתשובה לא מגיע לו שהקב"ה יסלח לו.

הלקוטי מוה"ר בתורה ו' אומר: "סוד התשובה - ענוה". שחור על גבי לבן. כך כתוב גם בספר ראשית חכמה, שאף פרי התורה, התוצאות של למוד תורה, ויכל האדם לקבל רק אם יש בו מדת ענוה. אם חס ושלום אין ענוה, אין שום דבר. לצערנו שמענו על הרבה גדולים שפגלו ונעלמו, וזה קרה רק בגלל מדת הגאווה גדול אמתי הוא אדם פשוט ובעל ענוה.

מתעוררת כאן תמיהה גדולה. ידוע שמשנה רבנו היה גדול, היה מדבר עם הקב"ה בכל עת ובכל זמן "פה אל פה אדבר בו". לא כל אחד יכול להגיע לדרגה גבוהה כזאת! איך יתכן שאדם גדול כמו משנה רבנו הופך לאדם פשוט ביותר, שהקב"ה מעיד עליו "והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר

המשך
בעמוד 3 >>

ע"פ לוח "פי
החיים" לפי
זמני ירושלים

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
18:24	19:33	20:21

העלון מוקדש לעילוי נשמתו של המקובל הקדוש והטהור
רבי רחמים עטייה בן גמילה זצוק"ל
וכן לע"נ אשת חבר הרבנית שושנה בת פרחיה ע"ה תנצבה

יכולה היא שתרחם

לכני המשפחה את כל הסיפור שהביא אותה עד הנה, וכולם הרגישו צער ומתח בסיפור. הם התפללו כל השבת לרפואת הבת, וניסו להמשיך את אוירת השבת בשמחה וברוממות, עם כל המתח הגדול והנורא שאפף את האם החרדה לגורלה של בתה היחידה.

מיד עם צאת השבת, התקשרה האם בבכיות של מתח נורא אל בית החולים רמב"ם, על מנת לקבל דיווח על מצב בתה. אחד הרופאים שקיבל את הרשות לדבר עמה, בישר לה ואמר: "הבת שלך הגיעה אל בית החולים בליל שבת כשהיא מורדמת ומונשמת אחר שנפלה מקומה גבוהה, וכי היא קיבלה מכה שהפכה את מצבה לבלתי יציב. התקשרנו אליכם ב-3:00 בלילה כשאנו נלחמים על חייה של הילדה. ואז... בשעה 10:30 בבוקר - אירע הנס הגדול. המדדים בגופה של הילדה התאזנו, ולפתע פתאום היא פתחה את עיניה והתעוררה מהמצב האנוש שהיתה בו. אין לנו הסבר מדוע ואין זה קרה, כיצד מדדי גופה התייצבו, אלא אנו מגדירים זאת כנס רפואי של ממש! בואו לראות את הילדה היא בריאה ושלימה."

היא פנתה אליו בכמה שאלות, ונדהמה לגלות כי הנהג... אינו גוי, אלא יהודי שלא זכה לשמור תורה ומצוות. חברת המוניות חיפשה אחר נהג גוי, ומשלא מצאה, שלחה את אותו נהג במקום

האם פרצה בבכי נורא של הלל והודאה לבורא עולם, כשהיא המומה: 'הרופא אמר כי בשעה 10:30 המדדים התייצבו והילדה התעוררה! בדיוק בשעה בה ירדה האם מהמונית על מנת לשמור על כבודה של השבת! היא לא היתה מוכנה להקל ולזלזל באף איסור של שבת המלכה, ואין ספק, כי ההשגחה העליונה הראתה לה, שהמעשה שלה - הביא הצלה וישועה לבתה,"

כי "יכולה היא שתרחם" נאמר על השבת הקדושה. (טוב לחסות בה') בשנה כה גורלית שראש השנה יחול בשבת, ואין תקיעת שופר ביום א' דראש השנה, שהיא תקיעת השופר מהתורה המסוגלת להעביר את הקב"ה מכסא הדין אל כסא הרחמים, וכן מבלבלת את הס"מ לבל יקטר על עם ישראל, השבת קודש שבגינה אין תקיעת שופר היא העומדת ומליצה זכות על כל יהודי להצילו, וכן על עם ישראל בכלל, וכן הביא מו"ר הרה"ג אברהם עטיה שליט"א בשם בעל ה'ערוך לנר' בספרו 'מנחת עני', שבשנה שחל ראש השנה בשבת, שנה זו מסוגלת להיות מוצלחת מאוד, כגון השנה בה נמחל לנו על עוון העגל, והשנה בה הוקם המשכן, והשנה בה זכו בני ישראל להכנס לארץ ישראל, ולהיפך חלילה חורבן שני בתי המקדש היה בשנה שחל ראש השנה בשבת, וכן שנת תשפ"ד בה המחבלים הארורים פרצו לישובי עוטף עזה בשמחת תורה.

לכן אומר הרב, אין יותר חזק וטוב מלקבל קבלה טובה בשבתות האחרונות של השנה וכן לשבתות השנה החדשה, וכגון: להוציא שבת כרבנו תם (דעת רוב הראשונים), ללמוד הלכות שבת בסעודות השבת, להזהר בכבוד השבת ולקבלה כראוי, להוסיף בלימוד התורה בשבת, וכן על זה הדרך, וכבר אמר רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל: 'אילו לא שמרו ישראל 2 שבתות מיד הם נגאלים', מדובר ב-2 השבתות האחרונות של השנה שיכולות לגאול האדם ואת עם ישראל מכל צרותיהם.

ת המעשה הבא סיפר הרב אברהם ישראל פרידמן שליט"א (מגזין 'במה'): היה זה לפני כמה שנים. עובדי ה'חברה קדישא' (המסייעים בהבאת הנפטר לקבורה) בעיר תל אביב התאגדו לערוך שבת גיבוש באחד המלונות הממוקמים על חופה של העיר טבריה, לרגל ז' באדר - יום המצוין אצל ארגון ה'חברה קדישא' כיום התעלות ותשובה. אל השבת הזמנו עובדי 'חברה קדישא' ונשותיהם, ללא השתתפות ילדיהם.

אחד הזוגות שהשתתפו באותה שבת, זכו לילדה אחת קטנה וחמודה, ילדה שהגיעה אחר שנים ארוכות של ציפיה. ביקשו הזוג מבני משפחתם שגרו בחיפה, אם יואילו בטובם לארח את בתם הקטנה, על מנת שיוכלו לנפוש ולהתחזק בשבת של החברה קדישא. בני המשפחה הסכימו בשמחה, והזוג העביר את הבת אל המשפחה. השבת החלה באווירה מרוממת ומרגשת. התפילות וסעודת ליל שבת היו מרוממות ושמחות עד למאד.

והנה, בשעה 3:00 בלילה, מצלצל הטלפון בקבלה של בית המלון בטבריה. על הקו מדברים ממזכירות בית החולים 'רמב"ם' בחיפה, וכי הם מבקשים להודיע לזוג המתארח באותו מלון השבת, כי עליהם להגיע במהירות אל בית החולים על מנת להיפרד מבתם הפעוטה... מה קרה? בליל שבת נפלה הילדה מקומה גבוהה וקיבלה חבטה קשה, כך שמצבה מוגדר כקריטי. קבלת בית המלון שלחה שליח על מנת להעביר את ההורים באמצע הלילה. ההורים המסכנים קיבלו את הבשורה בתדהמה ובהלה, כשהאשה פורצת בבכי קשה ונורא.

הם חיפשו פוסק הלכה הסמוך למלון, וב"ה אחר מאמצים הצליחו להשיג יהודי תלמיד חכם ושאלו אותו האם מותר להם לנסוע אל בית החולים בעיצומה של השבת, במצב שהבת היחידה שלהם נמצאת במצב קריטי. הרב הורה לאמא כי היא יכולה לנסוע ע"י מונית עם נהג גוי שיוזמן לה ע"י צוות המלון שהיו גויים, וכך היא תעשה את דרכה אל בית החולים רמב"ם. השעה כבר היתה 10:15 בשבת בבוקר, ומונית הגיעה אל פתח בית המלון.

האמא עלתה למונית כשהיא שבורה ומטוטלת ומתחננת לה' שירחם על בתה, הנמצאת בין חיים למוות. לאחר כמה דקות, בעודה אומרת תהלים בתחנונים פרצה האם בבכי ותלתה תקווה בבורא עולם שיושיע אותם ויתן להם את בתם במתנה. הנהג החל להתעניין מה אירע, ואף הוסיף ואמר: "אל דאגה, אל ייאוש. אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם - אל יתייאש מן הרחמים". האשה נתקפה בהלם ולא הבינה מה קורה פה. הרי הודיעו למלון כי חברת המוניות שולחת נהג גוי, וכיצד אותו גוי יודע לדקלם מאמרי חז"ל.

היא פנתה אליו בכמה שאלות, ונדהמה לגלות כי הנהג... אינו גוי, אלא יהודי שלא זכה לשמור תורה ומצוות. חברת המוניות חיפשה אחר נהג גוי, ומשלא מצאה, שלחה את אותו נהג במקום. חשבה לעצמה האשה: "הרי כל ההיתר שלי לנסוע בשבת, זה אך ורק בגלל שהנהג הינו גוי, אך אם הנהג יהודי, הרי שיש בעיה גדולה בדבר, ואיני רוצה לפגום בכבודה של השבת". היא התפללה לה' מעומקי ליבה ואמרה: "רבנו של עולם, לכבודך ולכבוד שבת המלכה, שהיא מקור כל הברכות והישועות, אני יורדת מהרכב כעת על מנת לשמור את השבת כראוי".

היא ביקשה מהנהג לעצור ולרדת, אלא שהלה ניסה לשכנעה כי אסור לו לעצור באמצע הדרך, וכי הוא יסע מהר כדי שתגיע בזמן. היא לא ויתרה וביקשה לרדת מיד, ובלית ברירה, הנהג הוריד אותה בעצירה הסמוכה. היה זה בשעה 10:30 בבוקר - אותה אשה ירדה בצומת 'גבעת אבני', הסמוך לשכונת 'פוריה' בטבריה עיילת, ועשתה את דרכה ברגל לישוב הסמוך. היא נקשה על דלת הבית של אחת המשפחות, תוך כדי שהיא מתפללת שבורא עולם יעזור לה למצוא מקום תורני וחם שיסכים לארח אתה עד צאת השבת, כשבד בבד היא מתפללת לרחמים על בתה שתישאר בחיים.

כעת אין לה שום מושג מה קורה עם הבת בבית החולים רמב"ם - היא מנותקת מכל וכל. את הדלת פתחה אמא צדיקה שקיבלה אותה בהארת פנים גדולה, ואירחה אותה כיד המלך עם כל בני משפחתה. האשה הצעירה החלה לספר

הנקמה. דוד יכול עכשיו להתנקם בשונאיו בתור המלך. באותו רגע אומר דוד המלך: "שיר המעלות ה' לא גבה לבי ולא רמו עיני ולא הלכתי בגדלות ובגפלות ממני" (תהלים קל"א). בזמן שדוד המלך הופך ברגע אחד משפיל שבשפלים למלך ישראל, הוא מעיד על עצמו שהקב"ה הוא המלך האמתי, ולא גבה לבו ולא רמו עיניו. הוא נשאר אותו אדם. למה? כי מי שנתן לו את כתר המלוכה יכול לקחת את זה ממנו, אז למה להתגאות? זה דוד המלך, ככה מגיעים לפסגה - זאת תשובה שלמה!

לבן של רבי אברהם מסלונים יש ספר מיוחד של שיחות, הספר לא התפרסם, אבל ראיתי באחד הגליונות שמופא בו ספור שאתו נמחיש לאן יכול להגיע לא עלינו בעל גאון. מספר שם על אדם מסכן ואביון שבשעה טובה אשתו ילדה בן. לא עלינו אחרי כמה ימים אשתו מתה. מה עושים, הילד הקטן צריך לאלל. רחמו עליו כמה נשים והניקיו את הילד שלו בתור מעשה חסד. כשהילד הגיע לגיל שלש, הוא הלך ללמד בתלמוד תורה, והיה חוזר בכל יום ואוכל בבית השכן התורן שהתנדב לארח אותו. הילד גדל ונכנס ללמד בישיבה, שם הפך לעלוי.

לימים נשא הילד אשה מיחסת, והתמנה לאב בית דין בעיר גדולה. שלמו לו ביד רחבה ודאגו לו למגורים. אבא שלו, שהיה מקבץ נדבות, שמע שהבן שלו אב בית דין חשוב, והחליט לבוא אליו ולהתארח אצלו. הוא ידע שהוא לבוש בגדים בלויים של עני, ולא רצה לבייש את בנו, לכן החליט להגיע לבית הכנסת שהוא מתפלל בו בליל שבת, שאז נהוג שהמתפללים מזמינים לבייתם עניים לסעודה. הוא הגיע לשם, וחפה שהבן שלו יצא מבית הכנסת. כשהוא נעמד לידו. הבן שלו זהה את האבא, אבל התבייש מאד שידעו שהוא אביו, שהיה נראה עני ולבוש סחבות. הוא התעלם ממנו והלך לביתו, והאב המסכן נשאר בלי אכל וכלי מקום ללון.

למחרת בבקר שוב, הוא עמד בפניסה לבית הכנסת והבן שלו עבר לידו והתעלם ממנו. אחרי מנחה, לפני סעודה שלישית, הוא עמד שם שוב. הפעם הבן רחם עליו, ואמר לו

אחרית הימים

המלחמה האחרונה (נ"ה) - אומן בן המדתא

ומה עשה אחשוורוש?? בטח נראה לכם שהיה סותם אוזניים ואומר בליטאת "שששש... לושן הורע לושן הורע...", אלא הסכית ושמע כל מה שהיה להמן לומר, הלשון הרע הועבר מהמשרד למקבל, והרי לכם המן האדומי שמכתיב את מדי ופרס בתואר הנכסף "ראש הגיחון"! אז מה הדרך של מדי ופרס לאבד חלילה את ישראל? בשונה מהדרך הבבלית הברברית, כאן עוברים לערמומיות נחשושית, אחרי הכל פרס מדינה נאורה ואצילה, לא בהמה וולגרית כמו שכניהם הבבלים...

הלשון החלקלקה היא שעושה את העבודה, וכמו שאומר המדרש (דברים רבה, ה, י): "אמרו לנחש: למה אתה נושך באבר אחד וארסך מהלך בכל האיברים? אמר להן: עד שאתם שואלין אותי, למה אין אתם שואלין לבעלי הלשון, **שעומד ברומי והורג בסוריא, עומד בסוריא והורג ברומי!**"

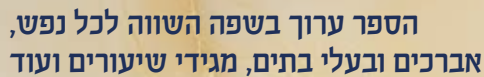
צריך לדעת, כי אחשוורוש מלך על 127 מדינות, גם נבוכדנצר מלך בכיפה. כלומר גם בבל וגם פרס ומדי סיגלו לעצמן שליטה אימפריאליסטית עוצמתית, ואעפ"כ - הבבלים בכח חרובם הרגו רבים, אבל המן כמעט והצליח להרוג את כולם. כיצד? אומר המדרש (שוח"ט, מזמור ק"כ): "נמשל הלשון לחץ. ולמה? שאם ישלוף האדם **החרב** שבידו להרוג את חברו, הוא מתחנן לו ומבקש הימנו רחמים, מתנחם ההורג ומחזיר החרב לנרתיקו; **אבל החץ, כיון שירה אותו והלך, אפילו מבקש להחזיר - אינו יכול להחזיר.** לכך נאמר: 'חצי גבור שנוגים'."

כל אחד צריך להחזיר פנימה ללב, זרקת גפרור? אין לך מושג כמה דונם של אדמה אתה עלול לכלות. הלשון זה אש! כדאי לחשוב היטב לפני שזורקים מילה. נמשיך אי"ה במאמר הבא.

**זרקת גפרור? אין
לך מושג כמה דונם
של אדמה אתה
עלול לכלות. הלשון
זה אש! כדאי
לחשוב היטב לפני
שזורקים מילה**

על המועדים ופרשיות השבוע

וורטים נדירים • מהלכים מאלפים • סיפורים מחזקים
סדרת הספרים שכבשה בשיחותיה רבנים ודרשנים רבים!

משיחותיו של

הרה"ג אברהם עטייה שליט"א
רב קהילת בית לוי בבית וגן

חלק א' קיים
במהדורה מיוחדת
לדוברי השפה
הצרפתית

ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות של "יפה נוף" ברחבי הארץ

1-599-581-581 // YEFE.CO.IL // משלוחים בכל רחבי הארץ

יום רביעי, אור לכ"ח אלול, תשפ"ו

משדר
סל-יחיות

מבית הכנסת בית לוי - רחוב יוסף חכמי 48 ירושלים

בהשתתפות

הרב עמירם טובי שליט"א והפייטן הרב רפאל סופר שליט"א

לתרומה לעלון לזיכוי הרבים, וכן להקדשות לרפואה הצלחה ולע"נ: 02-9664455
לקבלת העלון למייל ולכל נושאי העלון, יש לשלוח מייל לכתובת: ALON.BEITLEVY@GMAIL.COM